

LUCHTFILTERS TEGEN ZIEKTE-INSLEEP

Opstarten met SPF-varkens is betrekkelijk eenvoudig, maar om de dieren gezond te houden zijn strenge hygiëne-maatregelen noodzakelijk. De laatste jaren is het duidelijk geworden dat het gebruik van filters in de luchtinlaat nodig is om ziektekiemen buiten de deur te houden. Camfil in Ede heeft de eerste ervaringen nu ook in de varkenshouderij.

Barrière tegen kiemen

De ziektekiemen worden tegengehouden door het filter en sterven af doordat ze in het filter geen voedingsbodem vinden.

Foto: Camfil

Het is een techniek die al langere tijd wordt toegepast in onder andere ziekenhuizen en laboratoria. Twee varkenshouders motiveren hun keuze voor de Pathogeen Barrière van Camfil: Chris de Jong bouwt in Lunteren een nieuwe zeugenstal en Frank van de Pavert uit Nieuw-Wehl heeft al een jaar ervaring met de filters. “Als je bij nieuwbouw geen filters in de luchtinlaat monteert, is dat een gemiste kans”, aldus Frank van de Pavert. Hij werkt sinds een jaar met luchtfilters van Camfil en kan tot nu toe zeggen dat zijn zeugen, opfokzeugen en vleesvarkens vrij zijn van griep, mycoplasma, PRRS en APP. Een jaar geleden heeft Van de Pavert zijn bedrijf met 550 zeugen en 4.500 opfokzeugen en vleesvarkens opnieuw bevolkt met SPF-zeugen van Danbred. Als subfokbedrijf levert hij nu SPF-opfokzeugen aan vermeerderaars, wat voor hem meer mogelijkheden biedt voor een goede afzet.

Hygiënemaatregelen

Omdat Van de Pavert de SPF-status wil

blijven behouden, heeft hij een aantal drastische maatregelen getroffen. Zijn personeel woont of werkt niet bij andere varkensbedrijven. Voorlichters, fokkerijadviseurs en dierenartsen moeten 48 uur varkensvrij zijn en iedereen moet douchen voordat ze de stal ingaan. Maatregelen die elk SPF-bedrijf wel toepast, maar Van de Pavert gaat verder. Handschoenen in de stallen zijn verplicht, per handeling en afdeling worden deze ontsmet. Ook gaan er geen voorwerpen naar binnen zonder quarantaineperiode en ontsmetting met uv-licht. Zo heeft iedereen in de stal een ‘werktelefoon’ die de stal niet uitgaat. Met de burens heeft hij overlegd dat alleen zijn varkensmest wordt uitgereden op de grond rondom zijn bedrijf en hij biedt alle mest ver van het bedrijf centraal aan de mestwagens aan. Naast de extra hygiëne-maatregelen in de stal heeft Van de Pavert ook nagedacht over de ziektekiemen die via de luchtventilatie binnenkomen. “Zonder filters weet je zeker dat er ziektekiemen binnen kunnen komen, daar heb je geen invloed op. Camfil toonde met resultaten op papier aan dat zijn filters

belangrijke ziektekiemen, waaronder PRRS, niet doorlaten”, motiveert de varkenshouder zijn keuze voor deze filters. De zeugen ent hij alleen nog tegen vlekziekte, coli en parvo, en dat levert een flinke besparing op van de dierenarts- en medicijnkosten. De stroomkosten zijn iets hoger doordat de lucht via de filters de stal binnenkomt, maar dit wordt ruimschoots gecompenseerd door de forse besparingen op de gezondheidskosten, de betere technische resultaten én het daarbij horende werkplezier.

Werking luchtfilter

Bij bestaande stallen is het inpassen en totaal luchtdicht maken van de stal lastiger, maar niet onmogelijk. Van de Pavert heeft dwars voor de stallen een spouwmuur gemaakt met luchtinlaat waarin de filters geplaatst zijn. Voor de luchtinlaten aan de zijkanten van de stal heeft hij extra ‘hokjes’ met filters geplaatst. Om geen leklucht in de stal te krijgen, is het belangrijk dat er een lichte overdruk heerst in de centrale gangen. Op deze manier zal bij een openstaande deur de

Nieuwbouw met filters

Varkenshouder Chris de Jong in Lunteren heeft voor L9-filters gekozen, omdat die een betere bescherming tegen pathogenen bieden.

Foto: Judith Waninga

lucht naar buiten geblazen worden, zoals bij het afleveren van biggen en zeugen. In de afdelingen heerst wel een onderdruk, waardoor de gefilterde lucht binnenkomt. Voor varkensstallen zijn er twee klassen hoofdfilters beschikbaar: de Pathogeen Barrière L6 en de L9. Het L9-filter geeft een betere bescherming, maar kent ook een hogere weerstand. De keuze voor een L6-filter of een L9-filter hangt onder meer af van de varkensdichtheid in het gebied. De luchtfilters zijn niet behandeld met chemische of biologische producten, de ziektekiemen worden tegengehouden door het filter en sterven af doordat er geen voedingsbodem meer is. Voor het hoofdfilter wordt eerst een grof, groen voorfilter geplaatst dat het grove stof opvangt. Gabriël Wolters, accountmanager bij Camfil, schat in dat de hoofdfilters slechts eenmaal per twee à drie jaar vervangen hoeven te worden. Bij een normale ventilatiecapaciteit schat Wolters de jaarlijkse kosten voor vervanging van de filters op 1 euro per afgeleverde big of circa 5 euro per vleesvarken. En dat verdient zich gauw terug.

Bestaande stallen renoveren

Gabriël Wolters (l.) en varkenshouder Frank van de Pavert controleren de luchtinlaat met luchtfilters van de opfokstal.

Foto: Camfil

Inpassing bij nieuwbouw

Chris de Jong heeft bij de nieuwbouw van zijn zeugenstal voor 1.900 zeugen gekozen voor een geconditioneerde luchtinlaat met luchtfilters in de zijmuren. De lucht komt via de luchtfilters in een spouwmuur terecht en gaat dan de luchtkoeling van de verschillende afdelingen in. Door-

met witvleeskalvereren. Deze dieren komen overal vandaan en kunnen dus veel ziektekiemen meebrengen en een besmettingsbron voor de varkens zijn. De nieuwe stal wordt opgestart met SPF-zeugen van JSR. De Jong heeft gekozen voor SPF-zeugen omdat hij wil besparen op entingen en een meerprijs krijgt voor

De Jong krijgt een meerprijs voor de biggen van de SPF-zeugen

dat De Jong kiest voor gekoelde luchtinlaat is er minder ventilatie per varken nodig dan bij normale ventilatie, waardoor er ook minder filters nodig zijn. In de luchtinlaat van de nieuwe stal heeft De Jong gekozen voor L9-luchtfilters die betere bescherming bieden tegen stofgebonden pathogenen dan de L6-filters. De Jong kiest hier onder andere voor omdat naast de nieuwe zeugenstal een stal staat

de biggen. De reden om filters in de nieuwe stal te plaatsen is dat De Jong het risico op insleep van ziektes wil voorkomen en daardoor meer rendement kan draaien. De opfokzeugen worden in Duitsland opgefokt en komen, om het risico op ziekte-insleep zo klein mogelijk te maken, met een geconditioneerde vrachtwagen die ook met de filters van Camfil is uitgevoerd naar Nederland. <